

Ο ΚΟΝΤΥΛΑΚΗΣ ΩΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΚΟΙΝΗΣ ΓΝΩΜΗΣ

Τοῦ κ. ΝΙΚ. Β. ΤΩΜΑΔΑΚΗ

Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Φύσις οἷα ὁ Κοντυλάκης, φίλος τοῦ κρηγιῶν και τῆς καλοζωίας, ὅσον ἐχθρὸς τῆς ἀδρανούς διδασκαλικῆς ζωῆς, δὲν ἦ δυνατόν νὰ ὑπομείη τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἑλληνοδιδασκάλου καὶ δευτέρου ἔτος. Παρητήρη λοιπὸν ὁ Κοντυλάκης τῆς θέσεως τοῦ σχολάρχου καὶ ἐστράφη πρὸς τὴν δημοσιογραφίαν. Τὴν ζωὴν τῶν χρόνων αὐτῶν περιγράφει εἰς τὸ γνωστὸν ἔργον του, τὸν «Ἐπικήδειον».

Καὶ εἰς ποίας μὲν καὶ πόσας ἐφημερίδας συνιργάσθη ὁ Κοντυλάκης δὲν δυνάμεθα νὰ γνωρίζωμεν, ἐφ' ὅσον πλήρης σειρὰ τῶν κρητικῶν ἐφημερίδων τοῦ 1878-96 δὲν ἐσώθη που, ἐκ τῶν δ' ὑπαρχουσῶν ἐν τῷ Ἱστορικῷ Ἀρχεῖῳ ὀλίγα ἐξάγονται. Γνωστὸν εἶναι, δὲ ἐξέδωκεν ἐν Ἡρακλείῳ τὴν «Νέαν Ἑβδομάδα», μετὰ τοῦ λογιῶν ἐκδότου τυπογράφου τοῦ «Ἐρωτοκρίτου» Στυλιανοῦ Ἀλεξίου, πατρὸς τῆς Γαλατείας Καζαντζάκη, τῆς Ἑλλῆς Δασκαλάκη καὶ τοῦ ποιητοῦ Λευτέρη Ἀλεξίου, τὸν χρόνον ὅμως δὲν δυνάμεθα νὰ καθορίσωμεν. Ἐκ τῶν ὀλίγων φύλλων τῆς ἐφημερίδος, τὰ ὁποῖα ἔχομεν ὑπ' ὄφει,

μανθάνομεν διὰ τὸ Κοντυλάκης συνέτασσε τὴν ἐν Χανίοις ἐκδοθεῖσαν «Ἄμυναν» κατὰ Μάρτιον 1888. Διευθυντὴς καὶ ὑπεύθυνος ὅμως τῆς ἐφημερίδος ταύτης φέρεται ὁ Γ. Χ. Γυπάκης, τοῦ δὲ συγγραφέως τοῦ «Πατούχα» οὐδαμοῦ ἀναφέρεται τὸ ὄνομα.

«Μετὰ χαρᾶς ἀγγέλλομεν τοῖς ἀναγνώσταις ἡμῶν τὴν νέαν ἐκδοσιν τῆς ἀξιολόγου συναδέλφου Ἀμόνης ἐν Χανίοις. Δικαιολογεῖται δὲ πληρέστατα ἡ χαρὰ ἡμῶν αὕτη διότι τὸ μὲν ἀποκτῶμεν ἐν τῷ δυσχερεστάτῳ παρ' ἡμῶν δημοσιογραφικῷ σταδίῳ νέον συναγωνιστὴν ἀκμαῖον καὶ μετὰ λίαν πατριωτικοῦ προγράμματος κατερχόμενον εἰς τὴν παλαιστῆραν, τὸ δὲ διότι ὁ συντάκτης τοῦ συναγωνιστοῦ τούτου εἶναι ὁ κ. Ἰ. Δ. Κονδυλάκης, φοιτητὴς τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου. Εὐτυχῆσαντες νὰ γνωρίσωμεν τὸν νέον συντάκτην τῆς Ἀμόνης, κατὰ βάθος δὲ μελετήσαντες τὰς ἀρχὰς καὶ πεποιθήσεις του, ἀκράδαντον ἔχομεν καὶ πλήρη βεβαιότητα, ὅτι τὰς διὰ τοῦ προγράμματος τῆς Ἀμόνης ἀνακηρυσσομένας ἀρχὰς θέλει προσπαθῆσαι ἵνα πραγματοποιήσῃ. Ὁ λίαν δεξιὸς χειρισμὸς τοῦ καλάμου τοῦ νέου συναδέλφου ἡμῶν, ἐμπνεομένου ὑπὸ ἀκραιφνῶς πα-

τριωτικῶν ἀρχῶν καὶ κοινωφελεστάτων ἰδεῶν, θέλει καταστήσει ἀναμφισβητήτως τὴν Ἄμυναν δημοσιογραφικὸν ὄργανον ἄξιον νὰ ἐκδίδεται ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς νήσου καὶ δυνάμενον νὰ ποδηγετῇ τοὺς ἀναγνώστας του καὶ πᾶσιν τὴν κρητικὴν κοινωνίαν εἰς τὸ ὀρθῶς ἐννοούμενον συμφέρον τῆς Πατρίδος...»

Σημειωτέον, δὲ τὸν Κοντυλάκην ὑπεστήριξε ὁ θεῖος του, συντηρητικὸς ἐν τούτοις, πληρεξούσιος Βιάντιου Πέτρος Κοντυλάκης, ὁ ὁποῖος ὅμως καὶ δὲν ἐνέκρινε τὴν ὑπὸ τοῦ νεαροῦ ἀρθρογράφου ἀκολουθουμένην πολιτικὴν. Οὕτω, εἰς τὸν συντάκτην, ἀλλὰ τήσαντα διὰ ἔγραψεν ἀρθρον τι ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Κοινῆς γνώμης, ἀνταπήντησε τραχέως «Καὶ ποιὸς σοῦπε, μωρέ, πὼς ἀντιπροσωπεύεις τὴν κοινὴν γνώμη;». Πρόκειται περὶ τοῦ ἀρθρου, τοῦ γραφέντος ἐπὶ τῇ ἀφίξει τοῦ Νικολάκη Σαρτίνσκη πασσᾶ, Πωλωνοῦ, ὡς βαλῆ Κρήτης. Οὗτος διεδέχθη τὸν Κωστάκη Ἀρθόπουλον πασσᾶν (2 Φεβρουαρίου 1887—5 Μαΐου 1888), εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ λαομισήτου, πλὴν ἐργατικοῦ ἐκείνου Ἰω. Σάββα πασσᾶ (23 Μαΐου 1885—5 Μαΐου 1888), ὁ ὁποῖος εἶχε πάλιν διαδεχθῆ τὸν Ἰω. Φωτιάδην πασσᾶν.